

Назіральнікі заяўляюць, што парламенцкія выбары ў Беларусі не дасягнулі адпаведнасці з абавязальніцтвамі АБСЕ, нягледзячы на невялікія паляпшэнні

МІНСК, 29 верасня 2008 г. - Нягледзячы на невялікія паляпшэнні, парламенцкія выбары, якія адбыліся ў Беларусі 28 верасня, увыніку не дасягнулі адпаведнасці з абавязальніцтвамі ў межах АБСЕ па дэмакратычных выбарах, адзначылі міжнародныя назіральнікі з АБСЕ ў апублікаваных сёння папярэдніх высновах (тэкст прыкладаецца).

Выбары праходзілі ва ўмовах строгага кантролю з мала заўважнай перадвыбарчай кампаніяй, заявілі назіральнікі Бюро АБСЕ па дэмакратычных інстытутах і правах чалавека (БДПЧ), а таксама Парламенцкай Асамблеі АБСЕ (ПА АБСЕ).

Галасаванне ў цэлым прайшло добра, але працэс значна пагоршыўся падчас падліку галасоў. Абяцанні забяспечыць празрыстасць працэдуры падліку галасоў не былі выкананы. Назіральнікі ацанілі падлік галасоў як «кепскі» ці «вельмі кепскі» на 48 працэнтах наведаных выбарчых участкаў. Там, дзе назіраньне было магчымым, было заўважана некалькі выпадкаў наўмыснай фальсіфікацыі вынікаў.

Назіральнікам АБСЕ перашкаджалі альбо не дазвалялі назіраць за падлікам галасоў у 35 працэнтах выпадкаў. Такім чынам, была дыскрэдытавана празрыстасць дадзенага фундаментальнага этапа выбарчага працэса.

«Выразныя сігналы па паляпшэнні выбарчага працэса не былі рэалізаваны; спатрэбляцца значныя паляпшэнні, калі Беларусь збіраецца праводзіць сапраўды дэмакратычныя выбары ў адпаведнасці з нашымі агульнымі абавязальніцтвамі ў межах АБСЕ. На жаль, неаднаразовыя знакі добрай волі, як падаецца, не былі карэктна пададзены ці ўспрыняты. У сувязі з гэтым значны прагрэс у дэмакратычным развіцці Беларусі, на які мы спадзяваліся, не адбыўся», - зазначыла Анн-Мары Лізэн, віцэ-прэзідэнт ПА АБСЕ і Спецыяльны каардынатар кароткатэрміновых назіральнікаў АБСЕ.

«Я адначасова поўны спадзявання і расчараваны. Поўны спадзявання таму, што па прыездзе сюды нам здавалася, што ў выбарчым асяроддзі назіраецца пэўны вечер зменаў; а расчараваны таму, што мы так і не здолелі пабачыць вырашэнне даўняй праблемы, звязанай з назіраннем за выбарамі ў гэтай краіне, а менавіта непразрыстасці падліку галасоў. Аднак мы спадзяемся на тое, што паляпшэнне супрацоўніцтва, якое мела месца падчас гэтых выбараў, можа стаць асновай сапраўднага дыялога па выкананні нашых рэкамендацый», — зазначыў пасол Герт Арэнс, глава Місіі па назіранні за выбарамі БДПЧ/АБСЕ.

Сярод станоўчых зменаў былі адзначаныя наступныя: у невялікай ступені большы доступ апазіцыі ў выбарчыя камісіі, рашэнне паўтарыць пяціхвілінныя выступы кандыдатаў у прайм-тайм і рэкамендацыі заклеіваць адтуліны ў скрынях для галасавання ўначы ў перыяд датэрміновага галасавання. Некаторыя апазіцыйныя кандыдаты адзначылі прагрэс у магчымасці правядзення сваіх сустрэч у дазволеных месцах без перашкодаў.

Заканадаўчая база па-ранейшаму ўтрымлівае перашкоды правядзенню выбараў у адпаведнасці з абавязальніцтвамі ў межах АБСЕ. Асвятленне кампаніі ў прэсе не дало

выбаршчыкам змястоўнай інфармацыі для здзяйснення інфармаванага выбару. Палітычныя партыі адыгравалі малую ролю, а абмежаванні, накладзеныя ўладамі, не дазволілі правесці інтэнсіўную кампанію з рэальнай канкурэнцыяй.

АБСЕ накіравала болей за 450 міжнародных назіральнікаў з 43 краін. У тым ліку ад БДПЧ прыехала больш за 320 карокатэрміновых назіральнікаў, 58 экспертаў і доўгатэрміновых назіральнікаў, а таксама 66 парламентарыяў і супрацоўнікаў ад ПА ОБСЕ.

Кантактныя асобы:

Клас Бергман, ПА АБСЕ, +375 44 770 35 28 or +45 60 10 83 80, klas@oscepa.dk

Йэнс-Хаген Эшэнбехер, БДПЧ, +375 44 770 35 08 ці +48 603 683 122,
jens.eschenbaecher@odihr.pl